

RVAKS infotunni protokoll oktoober 2025 nr. 7-25

Toimumise koht: Rae Koolimaja (Rae vald, Vaskjala küla, Ussiaugu tee)

Toimumise aeg: 30.10.2025 kell 18.30 – 20.30

Koosolekul osales 23 liiget (osalejate leht lisa 1)

Päevakord:

1. Keskkonnaspetsialist Ege Kibuspuu ja teemaks võõrnälkjad
2. Ülevaade õppereisidest Poola ning Põlva- ja Valgamaale
3. Külavanema minut
4. Juhatuse teated

RVAKS esimees Fredy Lehe tervitas kohaletulnuid ja soovis jõudu uuele Lagedi alevikuvanemale Kristiina Jürnasele (Jürnas) ning andis üle külavanema ABC. Samuti tutvustas juba kõigile liikmetele e-posti saadetud infotunni päevakorda.

1. Keskkonnaspetsialist Ege Kibuspuu ja teemaks võõrnälkjad

Rae valla keskkonnaspetsialist Ege Kibuspuu andis ülevaate võõrliikidest ja nende põhjustatud probleemidest, keskendudes eeskätt Hispaania teeteole ja mustpeanälkjale. Tegemist on invasiivsete võõrliikidega, mis ohustavad kohalikke liike, kahjustavad aiasaadusi ja põllukultuure ning levivad peamiselt potimulla ja taimepallide kaudu.

Ege Kibuspuu tutvustas mõlema liigi põhitunnuseid, levikut ning tõrje- ja ennetusmeetmeid. Rõhutati, et oluline on järjepidev korje ja kogutud isendite hävitamine, samuti kogukonna koostöö ja teadlikkuse tõstmine.

Rae vallas on võõrnälkjate kogumiseks paigaldatud konteinerid Jüri jäätmejaama, Järveküla jäätmepunkti ja Rae küla Tulbi tee mänguväljaku juurde. Vallavalitsus toetab ka koristustalguid ühekordsete konteineritega.

Anti ka ülevaate Harjumaa valdade ühisest pöördumisest Kliimaministeeriumile eesmärgiga täpsustada tõrjemeetmeid, uuendada infomaterjale ja koostada ühtsed juhised tõrje korraldamiseks. Keskkonnaametil on töös tegevuskava, mis on plaanitud kinnitada enne kevadist teohooaega.

Rõhutati, et sügisel tuleb jätkata nälkjate ja munade korjet, vältida aiaprügi loodusesse viimist ning rakendada looduslikke tõrjevõtteid (nt lindude ja siilide meelitamine aeda). Arutleti ka graanulite kasutamise eetilisuse üle, kuna Rae valla heakorraeeskiri piirab teatud keemiliste ainete kasutamist avalikel aladel.

Võõrnälkjate kohta teatatud leiukohad:

<https://experience.arcgis.com/experience/6fbdb2e24dcb4c67b8b1bb57f8cf839f/?draft=true>

Toimus arutelu.

Otsustatakse: Võetud teadmiseks.

2. Ülevaade õppereisidest Poola ning Põlva- ja Valgamaale

Fredy Lehe andis kõigepealt ülevaade 23.–28. septembrini toimunud õppereisist Poola. Reisi eesmärgiks oli tutvuda Poola kohaliku elu, kultuuri, ajaloo ning omavalitsuste heakorra- ja kogukonnatöö praktikatega. Õppereisil käis ka Uuesalu külavanem Eduard-Erkki Laur.

Reisi käigus külastati mitmeid ajaloolisi ja kultuurilisi paiku, sh Wigry klooster ja rahvuspark, Hitleri peakorter Hundikoobas, Swieta Lipka kloostrikirik, Malborki orduloss (UNESCO maailmapärandi nimekirjas) ning Warmia kanal, kus toimus laevasõit. Samuti tutvuti Gdanski vanalinna ja sadamaalaga, sealhulgas kohaliku kultuuri ja gastronoomiaga. Õppereisil osalejad said kogemusi Poola turismi- ja kultuuripärandi korraldusest, külastuskohtade haldusest ning omavalitsuste koostööpraktikatest.

Fredy Lehe koos Bärbel Salumäega andsid ülevaate õppereisist Põlva- ja Valgamaale. Tutvuti kohalike kogukondade ettevõtlus- ja koostööalgatustega. Osalejad said kuulda ja näha, kuidas ettevõtluse toel on loodud uusi võimalusi kohaliku elu edendamiseks ning kogukonna sidususe tugevdamiseks.

Erilist tähelepanu pälvis „oma raha“ süsteem, mida kogukonnad kasutavad ühiste tegevuste toetamiseks ja väärtustamiseks – sellega saab tasuta näiteks transpordi või muude ühiste ettevõtmiste eest. Tutvustati ka väliskinode korraldamise ja kogukonnaköövide loomise algatusi, millest viimased said alguse eakatele soojatoidu pakkumise ideest ning on kasvanud laiemaks kogukonnategevuseks.

Reisi käigus kuulati teiste piirkondade kogemusi, jagati mõtteid ja ideid, kuidas sarnaseid algatusi võiks rakendada ka meie kogukondades.

Toimus arutelu.

Otsustatakse: Võetud teadmiseks.

3. Külavanema minut

Kõik koosolekul osalenud külavanemad/alevikuvanemad või külade esindajad said sõna ja rääkisid oma külas/alevikus eesootavatest või juba toimunud sündmustest.

Toimus arutelu.

Otsustatakse: Võetud teadmiseks.

4. Juhatuse teated

- Osadel küladel on küladerahad välja võtmata!
- Rae valla aastapäeva tähistamine 22.novembril toimub Vaida Põhikoolis.
- 21.-22. novembril Jüri Kirikus valgussõu.
- Rae valla küladepäev 2026 toimub 15. augustil Lagedil.
- 20. detsembril kell 16.00 Jüri kirikus Suur ukulele jõulukontsert.
- Uued taotlusvoorud:

1. Euroopa Sotsiaalfond+ meetme „Sotsiaalne sidusus“ sügisene taotlusvoor avanes 27.okt-5.nov 2025. Taotlusvooru eelarve on 100 000 eurot ning toetuse suurus 2000-4000 eurot. Lisainfo: <https://leaderph.eu/sotsiaalfond/esf-taotlusvoorud/>

2. 01. novembril avaneb esmakordselt ka PHKK „Noortefondi“ taotlusvoor, mis on avatud kuni 23.detsembrini 2025 jooksvalt kuni eelarve täitumiseni. Sinna oodatakse taotlusi meie piirkonna noortelt vanuses 12-19 aastat. Toetuse suurus on 200-500 eurot ning meetme eelarve on kokku 5000 eurot ja seda rahastatakse Põhja-Harju Koostöökogu eelarvest. Rohkem infot toetuse taotlemise kohta: <https://leaderph.eu/abiks-taotlejale/noortefond/>

Otsustatakse: Võetud teadmiseks.

Järgmine kohtumine 27.11.2025, toimumiskoht selgub jooksvalt!

Koosolekut juhatas
Fredy Lehe
RVAKS juhatuse esimees

Koosolekut protokollis
Kai Lasn
RVAKS juhatuse liige